

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації**

ЕКСПЕРТИЗА ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

підготовки _____ Другий (магістерський) рівень освіти _____
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ 073 Менеджмент _____
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ Якість, стандартизація та _____
сертифікація _____
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти «Експертиза якості продукції» спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми Якість, стандартизація та сертифікація (1.6д), (1,6з) для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної та заочної форми навчання.

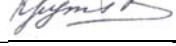
Розробники:

Коваленко С.М., професор закладу вищої освіти кафедри управління та забезпечення якості у фармації, докт. фарм. наук, професор
(вказати ПІП авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін

Протокол від «05» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії
з економіко-управлінських та

соціально-гуманітарних дисциплін

проф. Алла НЕМЧЕНКО

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: вибіркова

Передумови вивчення освітньої компоненти: освітньої компоненти «Експертиза якості продукції» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується дисциплінами: «Сертифікація та підтвердження відповідності», «Стандартизація в сфері якості», «Основи екологічної безпеки», «Методологія, методи та засоби управління якістю», «Управління якістю технологічних процесів», «Управління людськими ресурсами».

Предметом вивчення освітньої компоненти «Експертиза якості продукції» є підходи, методи та засоби, що застосовуються при здійсненні різних видів товарознавчих експертиз, документальне оформлення результатів експертизи, а також типам і видам ідентифікації та фальсифікації товарів.

Інформаційний обсяг: 4 кредити ЄКТС.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти "Експертиза якості продукції" є надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо порядку проведення різних видів експертиз, документального оформлення їх результатів, а також будуть ознайомлені з різними видами фальсифікації продукції та методами їх попередження.

Освітня компонентів «Експертиза якості продукції» є однією з профільних фахових освітніх компонентів у навчальному плані освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація». Освітня компонента присвячена вивченню підходів, методів та засобів, що застосовуються при здійсненні різних видів товарознавчих експертиз, документальне оформлення результатів експертизи, а також типам і видам ідентифікації та фальсифікації товарів.

Основними завданнями освітньої компоненти "Експертизи якості продукції" є формування у здобувачів системи теоретичних і практичних знань відносно:

- основ проведення експертизи якості продукції;
- основних принципів та вимог до документального оформлення результатів експертизи,
- методів проведення різних видів експертиз продукції, типами фальсифікації товарів та підходами до їх ідентифікації.
-

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Системи управління якістю» забезпечує набуття здобувачами освіти *компетентностей*, наведених нижче.

Інтегральні компетентності:

- здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук;
- інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за
- недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії;

- здатність до набуття й розвитку спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності;
- здатність до управління комплексними діями і/або проектами;
- здатність до прийняття рішень у складних, непередбачуваних, невизначених чи швидко змінюваних умовах (умовах підвищених ризиків) та до застосування відповідних способів прогнозування;
- здатність до застосування знань у практичній діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
- здатність фахово використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології в процесах обміну інформацією, збору, аналізування, обробки та презентацій візуалізації результатів досліджень у сфері управління якістю продукції (послуг) організації.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента: ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен:

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- нормативно-правову базу щодо проведення експертизи товарів;
- основні принципи та етапи проведення експертизи якості продукції;
- права та обов'язки експертів;
- види товарознавчої експертизи;
- основні підходи до організації проведення експертизи якості продукції;
- основну документацію для забезпечення проведення експертизи якості продукції;
- типи фальсифікації товарів та підходи до їх ідентифікації;
- методи попередження фальсифікації товарів.

вміти:

- використовувати нормативно-правову базу щодо проведення експертизи товарів;
- використовувати підходи до проведення експертизи продукції;
- самостійно застосовувати принципи проведення експертизи якості продукції;
- оформляти основні документи, які необхідні при проведенні експертизи якості продукції;
- встановлювати та визначати основні види фальсифікації продукції;
- визначати види фальсифікатів товарів;
- застосовувати методи попередження фальсифікації товарів.

володіти:

- методами: проведення експертизи якості та кількості.
- технологіями: експертної оцінки.

3. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	денна / заочна форма					
	Усього	у тому числі				
		Л	Пз	Лаб	Сем	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
«Концептуальні засади експертизи якості продукції. Загальні відомості про проведення експертизи якості продукції.»						
Тема 1: Загальні відомості про експертизу якості продукції. Основні терміни та визначення. Основні законодавчі та нормативні акти відносно експертизи якості продукції.	16	2/1	4/2			10/12
Тема 2: Класифікація та кодування товарів в світі та в Україні.	16	2/1	4/2			10/12
Тема 3: Основні етапи експертизи товарів.	18	2/2	6/2			10/14
Тема 4: Загальні аспекти та особливості проведення різних видів експертизи товарів.	18	2/2	6/2			10/14
Тема 5: Ідентифікація товарів.	16	2/2	4/2			10/14
Тема 6: Маркування товарів.	16	2/2	4/2			10/14
Тема 7: Фальсифікація товарів.	18	2/2	6/2			10/12
Контроль змістового модулю 1	2		2/2			
Усього годин:	120	14/12	36/16			70/92

---

4. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль № 1 «Концептуальні засади експертизи якості продукції. Загальні відомості про проведення експертизи якості продукції»

Тема 1. Загальні відомості про експертизу якості продукції. Основні терміни та визначення. Основні законодавчі та нормативні акти відносно експертизи якості продукції. Поняття експертизи. Відмінність експертизи від контролю якості. Органи, які уповноважені проводити товарознавчі експертизи. Торгово-промислова палата України. Методи товарної експертизи. Види товарної експертизи. Документація товарної експертизи.

Тема 2. Класифікація та кодування товарів в світі та в Україні.

Поняття класифікації товарів, її цілі та задач. Методи класифікації товарів. Гармонізована система класифікації HS/CN. Структура Державного класифікатора продукції та послуг (ДКПП). Рівні та ознаки класифікації. Кодування товарів. Штрих-код. Його види та структура. Переваги штрихового кодування.

Тема 3. Основні етапи експертизи товарів.

Характеристика підготовчого етапу експертизи товарів. Характеристика основного етапу експертизи товарів. Характеристика заключного етапу експертизи товарів. Формування Акт експертизи товарів і висновок експертів.

Тема 4. Загальні аспекти та особливості проведення різних видів експертизи товарів.

Особливості проведення : документальної експертизи, експертизи якості товарів, експертизи якості нових товарів, асортиментної експертизи, комплексної експертизи, експертизи кількості та експертиза товарів з пошкодженим пакуванням.

Тема 5. Ідентифікація товарів.

Поняття ідентифікації товарів. Види ідентифікації товарів. Функції ідентифікації товарів.

Тема 6. Маркування товарів.

Терміни та визначення. Функції маркування. Маркування товарів. Структура маркування. Товарні знаки та знаки обслуговування. Інформаційні знаки.

Тема 7. Фальсифікація товарів.

Актуальність сучасних проблем протидії та боротьби з фальсифікацією товарів.
Поняття фальсифікації товарів. Види фальсифікації товарів.

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин*	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль № 1 «Концептуальні засади експертизи якості продукції. Загальні відомості про проведення експертизи якості продукції»			
1	Тема 1: Загальні відомості про експертизу якості продукції. Основні терміни та визначення. Основні законодавчі та нормативні акти відносно експертизи якості продукції.	2	1
2	Тема 2: Класифікація та кодування товарів в світі та в Україні.	2	1
3	Тема 3: Основні етапи експертизи товарів.	2	2
4	Тема 4: Загальні аспекти та особливості проведення різних видів експертизи товарів.	2	2
5	Тема 5: Ідентифікація товарів	2	2
6	Тема 6: Маркування товарів.	2	2
7	Тема 7: Фальсифікація товарів.	2	2
Разом за Змістовним модулем 1:		14	12
Усього годин:		14	12

* з – заочна форма навчання

6. Теми семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин*	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль № 1 «Концептуальні засади експертизи якості продукції. Загальні відомості про проведення експертизи якості продукції»			
1	Тема 1: Загальні відомості про експертизу якості продукції. Основні терміни та визначення. Основні законодавчі та нормативні акти відносно експертизи якості продукції.	4	2
2	Тема 2: Класифікація та кодування товарів в світі та в Україні.	4	2
3	Тема 3: Основні етапи експертизи товарів.	4	2
4	Тема 4: Загальні аспекти та особливості проведення різних видів експертизи товарів.	8	2
5	Тема 5: Ідентифікація товарів	4	2
6	Тема 6: Маркування товарів.	4	2
7.	Тема 7: Фальсифікація товарів.	4	2
8	Семестровий залік	2	2
Разом за Змістовним модулем 1:		36	16
Усього годин:		36	16

* з – заочна форма

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Якість, як основна категорія товарної експертизи.	10	12
2	Інформаційні засоби експертизи товарів.	10	12
3	Основні методи товарної експертизи	10	14

4	Основні положення системи ідентифікації товарів та послуг (EAN *UCC).	10	14
5	Санітарно-гігієнічна, санітарна експертиза.	10	14
6	Екологічна експертиза	10	14
7		10	12
Разом:		70	92

Завдання для самостійної роботи

1. Вкажіть основні цілі класифікації фармацевтичних та медичних товарів.
2. Наведіть структуру системи класифікації в ТН ЗЕД.
3. Значення штрихового кодування для товарознавчого аналізу.
4. Історія виникнення кодування в Товарної номенклатурі зовнішньоекономічної діяльності (ТН ЗЕД).
5. Історія виникнення кодування лінійних та двомірних штрихових кодів.
6. Діяльність Асоціації товарної нумерації України «EAN-Україна».
7. Діяльність Міжнародної асоціації товарної нумерації.
8. Європейська директива щодо заходів для захисту докільця та забезпечення рівних умови для конкуренції в галузі пакування.
9. Екологічна безпека при утилізації пакувальних матеріалів і тари.
10. Діяльність Всесвітньої організації «GREENPEACE» щодо шкідливих відходів пакування.
11. Заходи щодо утилізації відходів пакування у розвинутих країнах світу.
12. Аналіз причини фальсифікації лікарських засобів.
13. Методи запобігання розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.
14. Фактори, що сприяють створенню фальсифікатів.
15. Міжнародні програми боротьби з розповсюдженням фальсифікованих лікарських засобів.
16. Загальні ознаки підроблених лікарських засобів.
17. Заходи боротьби з розповсюдженням фальсифікованих лікарських засобів в Україні.
18. Класифікації товарних складів.
19. Організація діяльності товарних складів за місцем розташування в процесі товаропросування.
20. Організація діяльності товарних складів за характером виконуваних операцій.

11. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом.

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з дисципліни визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінок засвоєння ним окремих модулів.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

За поточну навчальну діяльність в межах модуля здобувач вищої освіти може отримати 60 балів. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час складання підсумкового модульного контролю з урахуванням балів за самостійну роботу – 40 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми змістових модулю 1 за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля підсумовуються. В залежності від кількості набраних балів здобувач може отримати за вивчення модуля на практичних заняттях максимально 60 балів або мінімально — 36 балів.

Застосовується така система бальних оцінок для практичних занять: за кожну тему 1-7 здобувач може набрати:

Теми: 1-9: min - 5 балів, max - 9 балів

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
5	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; • практичне завдання виконав з допомогою викладача.
6-7	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявив достатнє знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; • практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки.
8	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; • практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
9	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; • практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Застосовується така система бальних оцінок для контролю ЗМ1 здобувач може набрати min – 15 балів, max – 19 балів.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
15-16	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
17-18	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
19	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Загальна оцінка включає результати семестрового екзамену за 100-бальною шкалою: максимально 100 балів або мінімально — 60 балів. Семестровий екзамен проводиться очно у письмовій формі та оцінюються за двома напрямками: теоретична частина: max – 40 балів та практична частина: max – 60 балів.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										Контроль змістовного модуля 1	Сума
Змістовий модуль 1										100	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	ЗМ1		
9	9	9	9	9	9	9	9	9	19		

13. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль здобувачів при виконанні практичних завдань, вирішенні ситуаційних завдань, проміжні контролю з модулів.

Форма контролю - семестровий залік.

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітньої компоненти.
2. Слайдові, текстові та аудіографічні лекції.
3. Тестові завдання для щоденного контролю.
4. Завдання для самостійної роботи здобувачів.
5. Тестові завдання для самостійного контролю.
6. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.
7. Комплекти білетів з еталонами відповідей для семестрового екзамену.

2. 15. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Методичні рекомендації до практичних занять здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» ОПП «Якість, стандартизація та сертифікація» з освітньої компоненти «Експертиза якості продукції»: метод. рекомендації / С.М. Коваленко, Т.В. Крутських, Т.В. Зборовська – Х. : НФаУ. – 2023. – 22 с.
2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» ОПП «Якість, стандартизація та сертифікація» з дисципліни «Експертиза якості продукції»: метод. рекомендації / С.М. Коваленко, Т.В. Крутських, Т.В. Зборовська – Х. : НФаУ. – 2023. – 20 с.
3. Технологічна експертиза харчової продукції: навч.-метод. посібник / укл.: В. М. Федорів, І. М. Кобаса, В. В. Дійчук. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 182 с.
4. Товарознавство на фармацевтичному підприємстві. Навч. посіб. Баранова І.І., Коваленко С.М., Бреусова С.В., Бреусова С.В., Безпапла Ю.О., Заїка С.В., Нікітіна М.В. - Вид-во НФаУ, 2018. – 160 с.

Допоміжна

1. Стандартизація, сертифікація, метрологія та управління якістю : навчальний посібник / укл. : Воробець М.М., Кондрачук І.В. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. – 104 с.
2. Лойко Д.П., Управління якістю/ Лойко Д.П., Вотченікова О.В., Удовіченко О.П. : навч. посіб. Львів: Магнолія. -2018. - 336 с.
3. Медичне та фармацевтичне товарознавство : методичні рекомендації для викладачів / І. І. Баранова, О. Є. Макарова, С. В. Бреусова, С. М. Коваленко, М. В. Нікітіна. – Х. : НФаУ, 2017. – 164 с.

3. Інформаційні ресурси, у т.ч. у мережі Інтернет

1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://quality.nuph.edu.ua> .
2. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> .

---

4. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>.

5. Про захист прав споживачів [Електронний ресурс]: Закон від 12.05.1991 № 1023-ХІІ / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>